

SOU 2023:21 Informationsförsörjning på skolområdet (U2023/01873)

Sammanfattning

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i utredningen Informationsförsörjning på skolområdet (SOU 2023:21). Journalistförbundets remissvar begränsas till de delar av utredningen som handlar om sekretess i informationsförsörjningen.

Bakgrunden till förslaget är att det sedan 2020 inte funnits någon permanent lösning för hanteringen av skolstatistik efter att Skolverket slutade publicera statistik om enskilda skolor.

Journalistförbundet välkomnar att regeringen vill hitta en långsiktig lösning på frågan om hur tillgången till information om skolor ska lösas. Journalistförbundet ser dock en risk för att den nya sekretessbestämmelsen kan komma att tillämpas på andra uppgifter än vad som är avsikten. Detta kommer att påverka möjligheten att ta del av allmänna handlingar och därmed möjligheten till insyn negativt. Journalistförbundet anser därför att det tydligare bör framgå vilka uppgifter som omfattas av sekretess enligt den nya bestämmelsen i OSL (offentlighets- och sekretesslagen).

Bakgrund

Sedan 2020 har det inte funnits någon permanent lösning för hanteringen av skolstatistik efter att Skolverket slutade publicera statistik om enskilda skolor. Statistiken var en viktig informationskälla inte minst för många journalister. Det var därför positivt att problemet som

uppstod 2020 kunde lösas relativt snabbt genom en tillfällig bestämmelse i OSL. Utredningens uppdrag har varit att föreslå en permanent lösning på problemet, vilket är nödvändigt. Utredningens förslag bygger på att Skolverket kommer att samla in, bearbeta och dela med sig av sådana uppgifter som Skolverket i dag får från SCB.

En ny sekretessbestämmelse

Utredningen föreslår att en ny sekretessbestämmelse ska införas till skydd för uppgifter om enskilds personliga förhållanden. Bestämmelsen ska tillämpas i Skolverkets verksamhet med informationsförsörjning. Uppgifter om enskilds personliga förhållanden ska omfattas av sekretess med ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att sekretess är huvudregel. Vissa undantag från sekretess ska gälla. Sekretessen ska inte gälla för uppgift i lärar- och förskolläraregistret. Sekretessen ska inte heller gälla för kontaktuppgift och uppgift om namn i skolenhetsregistret.

Journalistförbundet välkomnar som framgår av ovan att regeringen vill hitta en långsiktig lösning på frågan om hur tillgången till information om skolor ska säkerställas. Förbundet har inte heller något att erinra mot att uppgifterna föreslås omfattas av ett omvänt skaderekvisit eftersom det handlar om uppgifter som när de hanterades av SCB omfattades av absolut sekretess. Journalistförbundet ser dock en risk för att den nya bestämmelsen i OSL kan komma att tillämpas på andra uppgifter än vad som är avsikten. Den föreslagna bestämmelsen i OSL ska gälla för Skolverkets "informationsförsörjning". Det är inte ett begrepp som förekommer sedan tidigare i OSL. Det får också anses ha en relativt bred betydelse och Journalistförbundet ser därför en uppenbar risk för att den faktiska tillämpningen av bestämmelsen kommer att bli bredare än vad som är avsikten. Detta kommer att påverka möjligheten att ta del av allmänna handlingar och därmed möjligheten till insyn negativt. Journalistförbundet anser därför att en formulering som bättre beskriver vilka uppgifter som omfattas av sekretessen bör väljas. Ett alternativ är att hänvisa till de aktuella bestämmelserna i skollagen för att utesluta att bestämmelsen används avseende andra uppgifter.

Journalistförbundet tillstyrker de föreslagna undantagen gällanden uppgift i lärar- och förskolläraregistret, samt kontaktuppgift och uppgift om namn i skolenhetsregistret.

Journalistförbundet ifrågasätter att sekretessen ska gälla i 70 år. Enligt Journalistförbundet bör 50 år räcka för den typen av uppgifter som regleras genom sekretessbestämmelsen.

*Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet*